

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlášené: 20.12.1991

Časová verzia predpisu účinná od: 20.12.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

541

ZÁKON

České národní rady

ze dne 4. prosince 1991,

**kterým se mění a doplňuje zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití
nerostného bohatství (horní zákon)**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), se mění a doplňuje s účinností pro Českou republiku takto:

1. V § 1 se vypouští odstavec 1 a v dosavadním odstavci 2 se slovo „racionálního“ nahrazuje slovem „hospodářného“.

Zároveň se zrušuje číslování odstavců.

2. § 3 odst. 3 zní:

„(3) V pochybnostech, zda některý nerost je nerostem vyhrazeným nebo nevyhrazeným, rozhodne ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky.“.

3. § 4 včetně nadpisu zní:

„§ 4

Ložisko nerostů

Ložiskem nerostů podle tohoto zákona (dále jen „ložisko“) je přírodní nahromadění nerostů, jakož i základka v hlubinném dole, opuštěný odval, výsypka nebo odkaliště, které vznikly hornickou činností¹⁾ a obsahují nerosty.“.

4. § 5 včetně nadpisu zní:

„§ 5

Nerostné bohatství

(1) Nerostné bohatství podle tohoto zákona tvoří ložiska vyhrazených nerostů (dále jen „výhradní ložiska“).

(2) Nerostné bohatství na území České republiky je ve vlastnictví České republiky.“.

5. Za § 5 se vkládá nový § 5a, který zní:

**„§ 5a
Organizace**

Právnické a fyzické osoby, které v rámci podnikatelské činnosti²⁾ při splnění podmínek stanovených právními předpisy vykonávají vyhledávání, průzkum nebo dobývání výhradních ložisek nebo jinou hornickou činnost, se považují za organizace podle tohoto zákona.“.

6. § 6 včetně nadpisu zní:

**„§ 6
Výhradní ložisko**

(1) Zjistí-li se vyhrazený nerost v množství a jakosti, které umožňují důvodně očekávat jeho nahromadění, vydá ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky osvědčení o výhradním ložisku.

(2) Osvědčení o výhradním ložisku zašle ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky ministerstvu životního prostředí České republiky, obvodnímu báňskému úřadu, orgánu územního plánování, stavebnímu úřadu a organizaci, pro níž bylo provedeno vyhledávání nebo průzkum výhradního ložiska.³⁾“.

7. V § 7 se vypouštějí odstavce 1 až 3. V odstavci 4 se vypouštějí slova „dokud se o něm nerozhodlo, že je vhodné pro potřeby a rozvoj národního hospodářství,“. Zároveň se zrušuje číslování odstavců.
8. Nadpis části druhé zní: „Povinnosti organizace při využívání výhradního ložiska“.
9. § 8 zní:

„§ 8

Jestliže nebude výhradní ložisko po ukončení vyhledávání a průzkumu dobýváno, zabezpečí jeho ochranu a evidenci právnická osoba, kterou tím pověří ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky (§ 17 odst. 2).“.

10. § 9 se vypouští.
11. Nadpis pod § 10 se vypouští.
12. V § 10 odst. 1 v úvodní větě se slova „Správce výhradního ložiska je povinen“ nahrazují slovy „Organizace je povinna“.
13. V § 10 odst. 1 písm. e) se vypouštějí slova „po převzetí výhradního ložiska k dobývání“.
14. V § 10 se vypouštějí odstavce 2 a 3; zároveň se zrušuje číslování odstavců.
15. Nadpis části třetí zní: „Ložiskový průzkum a hospodaření se zásobami výhradních ložisek“.
16. § 11 odst. 1 zní:

„(1) Vyhledávání a průzkum výhradních ložisek mohou provádět organizace v území, rozsahu a době stanovené v povolení vydaném podle zvláštních předpisů.³⁾“.

17. V § 11 se vypouští odstavec 2. Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2. V ustanovení pod písmenem d) se slova „další důležité celospolečenské zájmy“ nahrazují slovy „další zákonem chráněné obecné zájmy“.
18. V § 11 se za odstavec 2 vkládají nové odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Organizace je oprávněna nakládat s nerosty získanými při vyhledávání a průzkumu výhradních ložisek v rozsahu a za podmínek stanovených v povolení vydaném podle zvláštních předpisů.³⁾“

(4) Organizace, které se stanovilo území pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska, platí roční úhradu z tohoto území podle zvláštních předpisů.³⁾“.

19. V § 11 se dosavadní odstavce 4 a 5 označují jako odstavce 5 a 6.
20. V § 11 odst. 6 se slova „Ústřední geologický orgán republiky“ nahrazují slovy „Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky a s Českým báňským úřadem“ a slovo „racionálního“ se nahrazuje slovem „hospodárneho“.
21. § 12 včetně nadpisu zní:

„§ 12

Oznamování přírodního nahromadění vyhrazeného nerostu

Kdo zjistí mimo povolené vyhledávání (§ 11) přírodní nahromadění vyhrazeného nerostu, je povinen to bezodkladně oznámit ministerstvu pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky.“.

22. § 13 včetně nadpisu zní:

„§ 13

Zásoby výhradního ložiska a podmínky jeho využitelnosti

(1) Zásoby výhradního ložiska jsou zjištěné a ověřené množství vyhrazených nerostů ložiska nebo jeho části, odpovídající podmínkám využitelnosti, bez ohledu na ztráty při jeho dobývání.

(2) Podkladem pro výpočet zásob výhradního ložiska jsou podmínky využitelnosti zásob. Podmínky využitelnosti zásob jsou souborem ukazatelů množství, jakosti nerostů, geologických, báňsko-technických, ekologických a jiných ukazatelů, podle nichž se posuzuje vhodnost zásob výhradních ložisek k využití.“.

23. V § 14 odst. 1 se ve druhé větě slova „správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska“ nahrazují slovem „organizace“.
24. § 14 odst. 2 zní:

„(2) Zásoby výhradního ložiska se ve výpočtech zásob klasifikují

- a) podle stupně prozkoumanosti výhradního ložiska a znalostí jeho úložních poměrů nebo jeho části, jakosti a technologických vlastností nerostů a báňsko-technických podmínek na zásoby vyhledané a zásoby prozkoumané. Obsahuje-li výhradní ložisko několik užitkových složek, klasifikují se jejich zásoby podle dosaženého stupně jejich prozkoumanosti a znalosti,
- b) podle podmínek využitelnosti na zásoby bilanční, které jsou využitelné v současnosti a vyhovují stávajícím technickým a ekonomickým podmínkám využití výhradního ložiska a zásoby nebilanční, které jsou v současnosti nevyužitelné, protože nevyhovují stávajícím technickým a ekonomickým podmínkám využití, ale jsou podle předpokladu využitelné v budoucnosti s ohledem na očekávaný technický a ekonomický vývoj,
- c) podle přípustnosti k dobývání, která je podmíněna technologií dobývání, bezpečností provozu a stanovenými ochrannými pilíři, na volné a vázané. Vázané zásoby jsou zásoby v ochranných pilířích povrchových a podzemních staveb, zařízení a důlních děl, jakož i v pilířích stanovených k zajištění bezpečnosti provozu a ochrany právem chráněných zájmů. Ostatní zásoby jsou zásoby volné.

Ve výpočtu zásob, který je součástí návrhu na povolení hornické činnosti (§ 24 odst. 1), uvede organizace zásoby, které plánuje k vytěžení (dále jen „vytěžitelné zásoby“). Vytěžitelné zásoby

jsou bilanční zásoby zmenšené o hodnotu předpokládaných těžebních ztrát souvisejících se zvolenou technologií dobývání nebo s vlivem přírodních podmínek.“.

25. § 14 odst. 3 zní:

„(3) Výpočet zásob výhradního ložiska a jeho posouzení zabezpečuje organizace. Výpočet zásob výhradního ložiska s posouzením odesílá organizace ministerstvu pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky a obvodnímu báňskému úřadu.“.

26. V § 14 se vypouštějí dosavadní odstavce 4, 5 a 7.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 4 a zní:

„(4) Klasifikaci zásob a postup při výpočtu zásob výhradních ložisek a náležitosti výpočtu podrobněji upraví ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky obecně závazným právním předpisem.“.

27. Za § 14 se vkládá nový § 14a, 14b a 14c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 14a Odpis zásob výhradních ložisek

(1) Odpisem zásob výhradních ložisek se rozumí jejich vynětí z evidence zásob nebo jejich převod ze zásob bilančních do zásob nebilančních.

(2) Zásoby výhradního ložiska je možno odepsat

- a) z důvodů zvlášť složitých báňsko-technických, bezpečnostních nebo geologických poměrů souvisejících s přírodními podmínkami nebo vzniklých nepředvídanými událostmi,
- b) jde-li o zásoby části výhradního ložiska, jejichž vydobytí není hospodářsky účelné,
- c) jde-li o zásoby, jejichž dobývání by ohrozilo zákonem chráněné obecné zájmy, zejména ochranu životního prostředí a význam ochrany převyšuje zájem na vydobytí těchto zásob.

(3) Nebilanční zásoby výhradního ložiska je možno odepsat, není-li předpoklad jejich využití ani v budoucnosti.

(4) Za důvod odpisu zásob výhradního ložiska se nepovažují změny ve stavu zásob způsobené

- a) doplněním a zpřesněním dosavadních znalostí o vývoji ložiska a jeho zásob průzkumem a novými poznatky zjištěnými otvírkou, přípravou a dobýváním; prokazují se geologickou dokumentací (§ 39),
- b) vydobytím zásob; prokazují se geologickou dokumentací a evidencí těžby,
- c) těžebními ztrátami, které zahrnují nevydobyté zásoby v dobývané části ložiska, a nejsou odepsány, a nerostné suroviny vyvezené s hlušinou na odval nebo na výsypku; prokazují se geologickou dokumentací a evidencí těžby,
- d) přehodnocením zásob podle nových podmínek využitelnosti, novým schváleným výpočtem zásob nebo vázáním, popřípadě uvolněním zásob; prokazují se stanovením nových podmínek využitelnosti s příslušným přehodnocením zásob nebo schválením nového výpočtu zásob, popřípadě rozhodnutím o vázání nebo uvolnění zásob,
- e) odevzdáním nebo převzetím ložiska; prokazují se dokladem o předání výhradního ložiska nebo jeho části.

§ 14b**Návrh na odpis zásob výhradního ložiska**

(1) Zjistí-li organizace při zpracování dokumentace stavby dolu nebo lomu, plánu otvírky, přípravy a dobývání výhradního ložiska, plánu zajištění důlních děl a lomů nebo likvidace hlavních důlních děl a lomů,⁴⁾ jakož i při jejich realizaci, že není možné nebo účelné vytěžit zásoby z důvodů uvedených v § 14a odst. 2, podá návrh na jejich odpis.

(2) Návrh na odpis zásob výhradního ložiska podávají rovněž příslušné orgány státní správy na úseku životního prostředí. Úplnost návrhu na odpis zásob výhradního ložiska zajistí organizace.

(3) Návrh na odpis zásob výhradního ložiska obsahuje

- a) název a sídlo organizace,
- b) množství bilančních a nebilančních zásob navržených k odpisu podle bloků zásob a kategorií, jejich kvalitativní charakteristiky a návrh, zda mají být vyjmuty z evidence zásob nebo zda bilanční zásoby mají být převedeny do zásob nebilančních,
- c) důvody, pro které se zásoby navrhují k odpisu,
- d) mapy a řezy s přehledně vyznačenými částmi ložiska, v nichž se navrhuje odpis zásob, a to ve čtyřech vyhotoveních,
- e) další grafické a písemné doklady o ložisku a zásobách navržených k odpisu, potřebné k podrobnějšímu zdůvodnění návrhu,
- f) stanovisko obvodního báňského úřadu a územních orgánů ministerstva životního prostředí České republiky.

§ 14c**Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska**

(1) O návrhu na odpis zásob výhradního ložiska rozhoduje v období vyhledávání a průzkumu výhradního ložiska ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky se souhlasem ministerstva životního prostředí České republiky; v období projektování výstavby dolů a lomů a při dobývání výhradního ložiska rozhoduje o odpisu ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky po projednání s Českým báňským úřadem.

(2) O návrhu na odpis malého množství zásob výhradního ložiska rozhoduje obvodní báňský úřad. Malým množstvím zásob se rozumí množství zásob nepřesahující v kalendářním roce celkově 5 % plánované roční těžby na ložisku, nejvýše však v jednotlivém případě 100 000 t nebo 50 000 m³ a u zemního plynu 500 000 m³.

(3) Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska obsahuje

- a) množství odepisovaných zásob, jejich místní určení a stručné zdůvodnění odpisu,
- b) rozhodnutí, zda se odepisované zásoby vyjmají z evidence zásob nebo zda se převádějí z bilančních zásob do zásob nebilančních,
- c) opatření k ochraně zásob převáděných z bilančních zásob do zásob nebilančních, s ohledem na možnost jejich pozdějšího využití.

(4) O návrhu na odpis zásob výhradního ložiska rozhodnou orgány uvedené v odstavcích 1 a 2 do jednoho měsíce ode dne předložení návrhu.

(5) Rozhodnutí o odpisu zásob výhradního ložiska, s jedním vyhotovením dokladů uvedených v § 14b, zašle ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky navrhovateli a obvodnímu báňskému úřadu; rozhodnutí o odpisu malého množství zásob zašle obvodní báňský úřad též ministerstvu pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky. Schválený odpis zásob výhradního ložiska vyznačí navrhovatel v důlně měřické a geologické dokumentaci.

(6) Organizace, která navrhne odpis zásob výhradního ložiska, nesmí likvidovat technická zařízení potřebná k vydobytí zásob navržených k odpisu a zrušit k nim přístup, dokud neobdržela rozhodnutí o odpisu, s výjimkou případů, kdy to vyžaduje bezpečnost provozu a ochrana zdraví při práci.“.

28. V § 15 odst. 1 se slova „ústředním geologickým orgánem republiky“ nahrazují slovy „ministerstvem pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky a ministerstvem životního prostředí České republiky“ a vypouštějí se slova „a ústředním orgánem státní správy, do jehož působnosti patří podle zvláštních předpisů“) vyhledávání a průzkum výhradních ložisek“. Slovo „celospolečenských“ se nahrazuje slovy „zákonem chráněných obecných“.
29. V § 15 odst. 2 se slova „s ústředním geologickým orgánem republiky a ústředním orgánem státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „s ministerstvem životního prostředí České republiky, ministerstvem pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky a s obvodním báňským úřadem“.
30. V § 16 se vypouštějí odstavce 4 až 6.
31. § 17 odst. 1 a 2 znějí:

„(1) Chráněné ložiskové území stanoví ministerstvo životního prostředí České republiky rozhodnutím vydaným v součinnosti s ministerstvem pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky, obvodním báňským úřadem a po dohodě s orgánem územního plánování a stavebním úřadem.

(2) Řízení o stanovení chráněného ložiskového území se zahájí na návrh organizace nebo z podnětu orgánu státní správy. Návrh se doloží osvědčením o výhradním ložisku a návrhem hranic chráněného ložiskového území.“.

32. V § 17 odst. 3 v první větě se slova „správce, popřípadě trvalý uživatel výhradního ložiska“ nahrazují slovem „navrhovatel“ a v druhé větě se slova „orgán státní báňské správy republiky ústřednímu geologickému orgánu republiky, příslušnému ústřednímu orgánu“ nahrazují slovy „ministerstvo životního prostředí České republiky“. Ve třetí a čtvrté větě se slova „orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstvo životního prostředí České republiky“.
33. V § 17 odst. 4 se slova „orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstvo životního prostředí České republiky“.
34. V § 17 odst. 6 se slova „Orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „Ministerstvo životního prostředí České republiky“.
35. V § 17 odst. 8 se slova „ústřední orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstvo životního prostředí České republiky“.
36. V § 18 odst. 2 v první větě se slovo „celospolečenském“ nahrazuje slovy „zákonem chráněném obecném“.
37. V § 19 odst. 1 se slova „orgánu státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstva životního prostředí České republiky, vydaným po projednání s obvodním báňským úřadem“.
38. V § 19 odst. 2 se slova „orgánu státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstva životního prostředí České republiky“ a slova „správce výhradního ložiska a souhlasem ústředního orgánu státní správy, do jehož působnosti správce výhradního ložiska patří nebo souhlasem jím pověřeného orgánu“ se nahrazují slovem „organizace“.
39. Část pátá se vypouští.

40. V § 23 odst. 2 písm. a) se slovo „racionální“ nahrazuje slovem „hospodárné“.

41. § 23 odst. 2 písm. g) zní:

„g) komplexní řešení území ovlivněného hornickou činností, zvláště pak řešení vztahů k jiným národohospodářským odvětvím, vlastníkům nemovitostí a zákonem chráněným obecným zájmům,⁵⁾ a to nejen z hlediska přímých následků připravované investiční výstavby, nýbrž i z hlediska následků spojených s využitím výhradního ložiska, s uvedením objektů a zařízení, za které bude nutno plánovat náhradu.“

42. V § 23 se vypouští odstavec 6. Dosavadní odstavec 7 se označuje jako odstavec 6.

43. § 24 včetně nadpisu zní:

„§ 24

Oprávnění k dobývání výhradního ložiska

(1) Oprávnění organizace k dobývání výhradního ložiska vzniká stanovením dobývacího prostoru. Zahájit dobývání výhradního ložiska ve stanoveném dobývacím prostoru může však organizace až po vydání povolení obvodním báňským úřadem.⁴⁾

(2) K podání návrhu na stanovení dobývacího prostoru musí mít organizace předchozí souhlas ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky. Předchozí souhlas může ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky vázat na splnění podmínek vztahujících se k tvorbě jednotné surovinové politiky České republiky. Tyto podmínky se uvedou v rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru.

(3) Přednost při získání předchozího souhlasu ke stanovení dobývacího prostoru má organizace, pro niž byl proveden průzkum výhradního ložiska nebo která se na průzkumu výhradního ložiska finančně podílela. Tento přednostní nárok může uplatnit organizace nejdříve po schválení výpočtu zásob výhradního ložiska (§ 14 odst. 3), nejpozději však do jednoho roku od ukončení platnosti povolení geologických prací pro vyhledávání a průzkum výhradního ložiska, a to u ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky.

(4) V ostatních případech ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky rozhodne o udělení předchozího souhlasu na základě výsledku posouzení návrhů mezi dvěma nebo více uchazeči o stanovení dobývacího prostoru, a to s přihlédnutím, který návrh zaručuje lepší využití výhradního ložiska a ochranu zákonem chráněných obecných zájmů.

(5) Organizace je oprávněna nakládat s vydobytými nerosty v rozsahu a za podmínek stanovených v rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru.

(6) Pokud organizace, které vzniklo oprávnění k dobývání výhradního ložiska podle odstavce 1, nepožádá do tří let od doby vzniku tohoto oprávnění obvodní báňský úřad o povolení hornické činnosti, může obvodní báňský úřad rozhodnout, že se organizaci oprávnění odnímá.“

44. V § 25 se vypouští odstavec 1. Dosavadní odstavce 2 až 4 se označují jako odstavce 1 až 3.

45. V § 25 odst. 1 se slovo „racionálně“ nahrazuje slovem „hospodárně“.

46. V § 25 odst. 3 se vypouští věta druhá.

47. V § 26 odst. 2 se slova „ústřední orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „obvodní báňský úřad“.

48. § 27 včetně nadpisu zní:

„§ 27**Stanovení, změny a zrušení dobývacího prostoru**

(1) Dobývací prostor a jeho změny stanoví obvodní báňský úřad v součinnosti s dotčenými orgány státní správy, zejména v dohodě s orgány životního prostředí a s orgánem územního plánování a stavebním úřadem.

(2) Při stanovení zvláštního dobývacího prostoru (§ 25 odst. 3) musí být návrh na jeho stanovení doložen vyjádřením organizace, pro kterou již byl dobývací prostor stanoven. Pokud je to z hlediska hospodárného využívání, ekologických vlivů a bezpečnosti provozu nutné, stanoví obvodní báňský úřad nezbytná opatření, zejména pořadí a způsob vydobytí výhradních ložisek.

(3) V rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru se uvede též termín započetí dobývání výhradního ložiska. Platnost rozhodnutí o stanovení dobývacího prostoru není časově omezena, pokud v rozhodnutí není stanoveno jinak.

(4) Obvodní báňský úřad může za podmínek podle odstavce 1 na návrh organizace nebo i z vlastního podnětu dobývací prostor změnit, jsou-li pro to závažné důvody z hlediska právem chráněného obecného zájmu.

(5) Jestliže se návrh na stanovení nebo změnu dobývacího prostoru dotýká zájmů chráněných podle zvláštních předpisů,⁵⁾ projedná organizace, která má výhradní ložisko dobývat, podmínky stanovení dobývacího prostoru s orgány a fyzickými a právními osobami, jimž přísluší ochrana těchto zájmů, v souladu s těmito předpisy. Tyto orgány, fyzické a právní osoby jsou povinny své připomínky, požadavky a stanoviska uplatnit do jednoho měsíce u organizace, která o stanovení nebo změnu dobývacího prostoru požádala.

(6) Stanovení a změna dobývacího prostoru je i rozhodnutím o využití území v rozsahu jeho vymezení na povrchu.⁶⁾

(7) Organizace může smluvně převést dobývací prostor na jinou organizaci po předchozím souhlasu obvodního báňského úřadu; ustanovení § 24 odst. 6 o tříleté lhůtě pro požádání o povolení hornické činnosti zde platí obdobně. Převedení dobývacího prostoru, doložené stejnopisem smlouvy, oznámí převádějící organizace obvodnímu báňskému úřadu.

(8) Obvodní báňský úřad za podmínek podle odstavce 1 dobývací prostor na návrh organizace nebo z vlastního podnětu zruší, jestliže dobývání výhradního ložiska skončilo nebo bylo trvale zastaveno.

(9) Podrobnosti o návrzích dobývacích prostorů a o postupu při jejich stanovení, změnách, zrušení a evidenci stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.“

49. § 28 odst. 1 a 2 znějí:

„(1) Řízení o stanovení, změnách a zrušení dobývacího prostoru (dále jen „řízení o stanovení dobývacího prostoru“) se zahajuje na návrh organizace nebo z podnětu obvodního báňského úřadu. Návrh se doloží:

- a) rozhodnutím o stanovení chráněného ložiskového území,
- b) předchozím souhlasem ministerstva pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky vydaným podle § 24 odst. 2,

- c) dokladem, že organizace může provádět hornickou činnost,
- d) doklady a dokumentací stanovenou prováděcími předpisy k tomuto zákonu, popřípadě zvláštními předpisy.⁵⁾ Obvodní báňský úřad může stanovit, že se k návrhu přiloží další nezbytné doklady pro spolehlivé posouzení návrhu, především z hlediska ochrany a hospodárného využití výhradního ložiska, důsledků jeho dobývání, jakož i z hlediska dopadu na právem chráněné obecné zájmy,
- e) seznam fyzických a právnických osob, které přicházejí v úvahu jako účastníci řízení a jsou navrhovateli známy.

(2) Účastníky řízení o stanovení dobývacího prostoru jsou navrhovatel, fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická práva a jiná práva k pozemkům nebo stavbám mohou být rozhodnutím o stanovení dobývacího prostoru přímo dotčena, obec, v jejímž územním obvodu se dobývací prostor nachází, a obce, jejichž územní obvody mohou být stanovením dobývacího prostoru dotčeny.“

50. V § 28 odst. 3 až 8 se slova „příslušný ústřední orgán“ nahrazují slovy „obvodní báňský úřad“.

51. V § 28 se na konci připojuje nový odstavec 9, který zní:

„(9) Obvodní báňský úřad může zahájit řízení o stanovení dobývacího prostoru i v případě, že nejsou k dispozici všechny doklady a dokumentace podle odstavce 1 písm. d) a e). Současně stanoví organizaci lhůtu pro doplnění návrhu. Jestliže návrh nebyl doplněn ve stanovené lhůtě, obvodní báňský úřad řízení o stanovení dobývacího prostoru zastaví.“

52. § 29 včetně nadpisu zní:

„§ 29 Evidence

(1) Evidenci osvědčení o výhradním ložisku vede ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky.

(2) Evidenci chráněných ložiskových území vede ministerstvo životního prostředí České republiky.

(3) Evidenci dobývacích prostorů a jejich změn vede obvodní báňský úřad v knihách dobývacích prostorů. Souhrnnou evidenci dobývacích prostorů vede Český báňský úřad.

(4) Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky vede souhrnnou evidenci zásob výhradních ložisek a podle této evidence vede bilanci zásob nerostných surovin České republiky.

(5) Orgány uvedené v odstavcích 1 až 4 umožní nahlížet do evidence, popřípadě poskytnou z této evidence potřebné informace nebo výpisy fyzickým a právnickým osobám, které prokáží, že je potřebují k plnění svých povinností nebo k uplatnění a ochraně svých práv. Nedotčeny zůstávají předpisy o ochraně státního, hospodářského a služebního tajemství.⁷⁾

(6) Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky upraví podrobněji vedení evidence zásob výhradních ložisek obecně závazným právním předpisem.“

53. V § 30 včetně nadpisu se slovo „racionální“ nahrazuje slovem „hospodárné“.

54. V § 30 odst. 5 se slova „ústřední orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „obvodní báňský úřad“ a vypouštějí se slova „racionálního využívání výhradního ložiska nebo“ a slova „po projednání s příslušnými ústředními orgány“. V odstavci 7 se slova „ústřední orgán státní báňské správy“ nahrazují slovy Český báňský úřad“.

55. V § 31 odst. 1 se slovo „povinna“ nahrazuje slovem „oprávněna“.
56. V § 31 odst. 2 v první větě se slova „příslušnému ústřednímu orgánu, ústřednímu geologickému orgánu republiky a orgánu státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „ministerstvu pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky a obvodnímu báňskému úřadu“; ve druhé větě se slova „příslušný ústřední orgán“ nahrazují slovy „obvodní báňský úřad“ a ve druhé a třetí větě se slovo „racionální“ nahrazuje slovem „hospodárné“.
57. V § 31 odst. 3 se v první větě vypouštějí slova „a v odůvodněných případech i mimo dobývací prostor“.
58. V § 31 odst. 4 písm. b) se vypouštějí slova „převodem správy a“ a slova „a to i pro účely rekultivace“.
59. V § 31 se na konci připojují nové odstavce 5 a 6, které znějí:

„(5) Organizace je povinna zajistit sanaci všech pozemků dotčených těžbou. Sanace pozemků uvolněných v průběhu dobývání se provádí podle plánu otvirky, přípravy a dobývání (§ 32). Za sanaci se považuje odstranění škod na krajině komplexní úpravou území a územních struktur.“

(6) K zajištění činností podle odstavce 5 je organizace povinna vytvářet rezervu finančních prostředků. Výše rezervy vytvářené na vrub nákladů musí odpovídat potřebám sanace pozemků dotčených dobýváním.“

60. V § 32 odst. 1 se slovo „určená“ nahrazuje slovy „již vzniklo oprávnění“.
61. V § 32 odst. 2 se slovo „racionální“ nahrazuje slovem „hospodárné“.
62. V § 32 odst. 3 se slova „ústřední orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „obvodní báňský úřad“ a vypouštějí se slova „v součinnosti s příslušnými ústředními orgány“.
63. V § 32 odst. 5 se slova „ústřední orgán státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „Český báňský úřad“.
64. Za § 32 se vkládá nový § 32a, který včetně nadpisu zní:

„§ 32a Úhrady

(1) Organizace je povinna zaplatit na účet příslušného obvodního báňského úřadu^{a)} roční úhradu z dobývacího prostoru ve výši 10 000 Kčs za každý i započatý km² plochy dobývacího prostoru ve vymezení na povrchu. U malých dobývacích prostorů do 2 hektarů činí roční úhrada 2000 Kčs. Tuto úhradu převede obvodní báňský úřad obci, na jejímž území se dobývací prostor nachází. Je-li dobývací prostor umístěn na území více obcí, rozdělí obvodní báňský úřad příjem podle poměru částí dobývacího prostoru na území jednotlivých obcí.

(2) Organizace je povinna zaplatit na účet příslušného obvodního báňského úřadu roční úhradu z vydobytých vyhrazených nerostů nebo vyhrazených nerostů po jejich úpravě a zušlechtění, provedeném v souvislosti s jejich dobýváním (dále jen „vydobyté nerosty“). Úhrada činí nejvýše 10 % z tržní ceny vydobytých nerostů. Rozhodná je průměrná tržní cena v roce, ve kterém byly vyhrazené nerosty vydobyté. Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem financí České republiky stanoví pro nerosty, u nichž není známa tržní cena, základ pro vyměření úhrady z vydobytých nerostů.

(3) Ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s Českým báňským úřadem a v součinnosti s dotčenými orgány státní správy a se souhlasem obcí, jejichž území jsou dotčena, může v odůvodněných případech, zejména na podporu hornické činnosti a v zájmu využívání nerostného bohatství, na žádost organizace snížit úhradu z vydobytých nerostů, popřípadě i povolit osvobození od této úhrady.

(4) Z výnosu úhrady podle odstavce 2 převede obvodní báňský úřad 50 % do státního rozpočtu České republiky⁹⁾ a 50 % do rozpočtu obce, na jejímž území se dobývací prostor nachází. Je-li dobývací prostor umístěn na území více obcí, rozdělí obvodní báňský úřad příjem podle podílu těžby, který připadá na území jednotlivých obcí v příslušném roce.

(5) Povinnost úhrad podle odstavců 1 a 2 začíná kalendářním rokem následujícím po roce, ve kterém byl dobývací prostor stanoven. Povinnost úhrady podle odstavce 1 končí zrušením dobývacího prostoru.

(6) Jestliže organizace nezaplatí úhradu podle odstavců 1 a 2 nebo ji neuhradí ve stanovené výši, je povinna zaplatit za každý den prodlení penále ve výši 0,1 % z nedoplatku příslušné částky. Organizaci, která úhrady nezaplatí ani v přiměřené náhradní lhůtě, kterou stanoví obvodní báňský úřad, může obvodní báňský úřad oprávnění k dobývání výhradního ložiska odejmout. V takovém případě zabezpečí ochranu a evidenci výhradního ložiska právnická osoba, kterou tím pověří ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky.

(7) Úhrady podle odstavců 1 a 2 včetně případného penále podle odstavce 7 vypočte organizace, které vzniklo oprávnění k dobývání výhradního ložiska (§ 24 odst. 1).

(8) Placení úhrad podle odstavců 1 a 2 a penále podle odstavce 7 kontrolují obvodní báňské úřady. Tím nejsou dotčena práva kontrolních orgánů podle zvláštních předpisů.

(9) Výši úhrady podle odstavce 2 pro jednotlivé druhy vydobytých nerostů a podrobnosti o placení úhrad podle odstavců 1 a 2 včetně případného penále a o jejich odvádění do státního rozpočtu České republiky a do rozpočtu obcí, o rozdělení příjmu z úhrad podle odstavců 4 a 5, o podmínkách případného snížení úhrady z vydobytých nerostů nebo osvobození od ní a o vyhotovování a uchovávání příslušných dokladů stanoví obecně závazným právním předpisem ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem financí České republiky a s Českým báňským úřadem“.

65. V § 33 odst. 1 se slova „jsou správce výhradního ložiska, popřípadě trvalý uživatel a orgány a organizace“ nahrazují slovy „objekty a zájmy fyzických nebo právnických osob, jsou organizace, orgány a fyzické a právnické osoby,“.
66. V § 33 odst. 2 se slova „a organizacemi“ nahrazují slovy „fyzickými a právnickými osobami“, slova „národnímu výboru“ a „národní výbor“ se nahrazují slovy „okresnímu úřadu“ a „okresní úřad“.
67. V § 33 odst. 3 se slova „národní výbor“ a „národního výboru“ nahrazují slovy „okresní úřad“ a „okresního úřadu“ a slova „příslušný ústřední orgán a ústřední orgán, do jehož působnosti patří ochrana ohroženého zájmu“ se nahrazují slovy „ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky a Českým báňským úřadem v součinnosti s ostatními dotčenými ústředními orgány státní správy“.
68. V § 33 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Nedojde-li k dohodě mezi organizací a fyzickými nebo právnickými osobami, které jsou vlastníky dotčených pozemků a nemovitostí a převažuje-li veřejný zájem na využití výhradního ložiska nad oprávněným zájmem vlastníka pozemků a jiných nemovitostí, postupuje se podle § 31 ods. 4.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

69. V § 33 odst. 5 se slova „orgánu státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „obvodnímu báňskému úřadu“.

70. V § 33 odst. 6 se slova „orgánem státní báňské správy republiky vlastníku (správci, uživateli)“ nahrazují slovy „obvodním báňským úřadem vlastníku“; na konci se doplňuje věta, která zní: „Jde-li o stavby a zařízení, která byla vybudována před stanovením dobývacího prostoru, uskuteční se ochranná opatření na náklad organizace.“.
71. V § 33 se na konci připojuje nový odstavec 7, který zní:
- „(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 se vztahují obdobně i na zařazení příslušných prací do plánu zajištění důlních děl a lomů nebo do plánu likvidace hlavních důlních děl a lomů.“.
72. V § 34 odst. 1 písm. b) se slovo „uskładňování“ nahrazuje slovem „ukládání“ a vypouští se slovo „průmyslových“. Na konci § 34 se připojuje nový odstavec 4, který zní:
- „(4) Podrobnosti o zřizování, provozu, zajištění a likvidaci zařízení pro zvláštní zásahy do zemské kůry stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem.“.
73. V § 35 odst. 2 se slova „Ústřední geologický orgán republiky“ nahrazují slovy „Ministerstvo životního prostředí České republiky“ a slova „jím řízenou organizací“ slovy „jinou právníckou osobou“.
74. V § 35 odst. 3 se slova „ústřednímu geologickému orgánu republiky“ nahrazují slovy „ministerstvu životního prostředí České republiky“.
75. V § 35 odst. 4 se slova „celospolečenský zájem, provádí v nezbytně nutném rozsahu organizace, kterou určí ústřední orgán státní správy, do jehož působnosti náleží podle zvláštních předpisů) dobývání příslušného nerostu; v ostatních případech organizace ústředního geologického orgánu republiky určená tímto orgánem“ nahrazují slovy „zákonem chráněný obecný zájem zabezpečí v nezbytně nutném rozsahu ministerstvo životního prostředí České republiky“. V poslední větě se slova „Tyto organizace vypořádají“ nahrazují slovy „Ministerstvo životního prostředí České republiky vypořádá“.
76. V § 35 odst. 5 se slova „Ústřední geologický orgán republiky“ nahrazují slovy „Ministerstvo životního prostředí České republiky“.
77. V § 36 odst. 3 se na konci vypouštějí slova „a již nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat“.
78. § 37 odst. 5 zní:
- „(5) Nelze-li stavbu nebo zařízení uvést do předešlého stavu proto, že leží v území stavební uzávěry, popřípadě na území, kde se budou i nadále dlouhodobě projevovat vlivy činností uvedených v § 36, je organizace povinna provést prozatímní zajištění objektu; současně se dohodne s vlastníkem objektu, zda se odškodnění provede v penězích nebo poskytnutím náhradního objektu a o výši odškodnění. Do náhrady škody se zahrne i movitý majetek, který se stává v důsledku poskytnutí náhradního objektu nepoužitelný.“.
79. V § 37 odst. 6 se vypouštějí slova „v mimořádných případech“ a počátek textu se upravuje takto: „Účastníci se mohou dohodnout...“.
80. V § 38 se slova „celospolečenské zájmy“ nahrazují slovy „zákonem chráněný obecný zájem“.
81. V § 39 odst. 2 se slova „příslušný ústřední orgán a jím pověřené organizace“ nahrazují slovem „organizace“.
82. V § 39 odst. 3 zní:
- „(3) Podrobnosti o důlně měřické dokumentaci stanoví Český báňský úřad obecně závazným právním předpisem. Podrobnosti o geologické dokumentaci stanoví ministerstvo pro hospodářskou politiku a rozvoj České republiky v dohodě s ministerstvem životního prostředí České republiky a Českým báňským úřadem obecně závazným právním předpisem.“.
83. V § 40 odst. 4 se slova „orgánem státní báňské správy republiky“ nahrazují slovy „obvodním báňským úřadem“.
84. § 41 včetně nadpisu zní:

„§ 41**Vztah ke správnímu řádu**

Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na řízení podle § 3 odst. 3, § 6, 13, 14, 14a, 14b, 14c a § 33 odst. 4.“.

85. § 42 se vypouští.

Čl. II

1. Ložiska nevyhrazených nerostů, o nichž bylo rozhodnuto příslušnými orgány státní správy, že jsou vhodná pro potřeby a rozvoj národního hospodářství podle dosavadních předpisů, se považují nadále za výhradní ložiska podle tohoto zákona.
2. Rozhodnutí příslušných ústředních orgánů státní správy o stanovení dobývacího prostoru, vydaná podle dosavadních předpisů, se považují za rozhodnutí vydaná podle tohoto zákona. Lhůta podle § 24 odst. 6 počíná plynout pro tyto dobývací prostory ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.
3. Výpočty zásob výhradního ložiska schválené podle dosavadních předpisů před účinností tohoto zákona se považují za výpočty zásob schválené podle tohoto zákona.
4. Povinnost organizací k placení úhrady podle § 32a odst. 1 vzniká pro organizace, kterým byly stanoveny dobývací prostory před účinností tohoto zákona, rokem nabytí účinnosti tohoto zákona.
5. Úhrada z vydobytých vyhrazených nerostů podle § 32a odst. 2 poprvé vzniká pro organizace za vyhrazené nerosty vydobyté v roce 1993.
6. U dolů a lomů, které v době nabytí účinnosti tohoto zákona jsou v provozu, musí organizace vytvořit rezervu na plný objem zajišťující činnosti podle § 31 odst. 5 do konce životnosti provozu, nejpozději však do 10 let od nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Zrušují se:

1. Nařízení vlády ČSSR č. 80/1988 Sb., o stanovení kondic, klasifikaci zásob výhradních ložisek a o posuzování, schvalování a státní expertize jejich výpočtů.
2. Vyhláška Českého geologického úřadu č. 96/1988 Sb., o správě výhradních ložisek a o evidenci a odpisech jejich zásob.
3. § 15 a 16 vyhlášky Českého geologického úřadu č. 85/1988 Sb., o postupu při vyhledávání a průzkumu výhradního ložiska z hlediska ochrany a racionálního využití nerostného bohatství a o oznamování výskytu ložiska vyhrazených nerostů. V názvu vyhlášky se vypouštějí slova „jeho odměňování a o úhradě nákladů“.

Čl. IV

Předsednictvo České národní rady se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásilo úplné znění zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), jak vyplývá ze změn a doplňků provedených pozdějšími zákony.

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

- 1) § 2 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.
- 2) Např. zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zákon č. 111/1990 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon ČNR č. 62/1988 Sb., o geologických pracích a o Českém geologickém úřadu, ve znění zákona ČNR č. 543/1991 Sb.
- 4) § 10 zákona ČNR č. 61/1988 Sb., ve znění zákona ČNR č. 542/1991 Sb.
Vyhláška Českého báňského úřadu č. 104/1988 Sb., o racionálním využívání výhradních ložisek, o povolování a ohlašování hornické činnosti a ohlašování činnosti prováděné hornickým způsobem.
- 5) Např. zákon ČNR č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), zákon ČNR č. 425/1990 Sb., o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, zákon č. 51/1964 Sb., o dráhách, a vyhláška ministerstva dopravy a Ústředního báňského úřadu č. 28/1967 Sb., kterou se stanoví pravidla pro styk drah s hornickou činností, zákon č. 110/1964 Sb., o telekomunikacích, zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon), zákon č. 61/1977 Sb., o lesích, zákon č. 53/1966 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1956 Sb., o státní ochraně přírody, ve znění pozdějších předpisů, zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.
- 6) § 32 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- 7) Zákon č. 102/1971 Sb., o ochraně státního tajemství, ve znění zákona č. 383/1990 Sb.
Nařízení vlády Československé socialistické republiky č. 148/1971 Sb., o ochraně hospodářského a služebního tajemství, ve znění nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 420/1990 Sb.
Nařízení vlády České a Slovenské Federativní Republiky č. 419/1990 Sb., o základních skutečnostech tvořících předmět státního tajemství.
- 8) Vyhláška Českého báňského úřadu č. 56/1982 Sb., kterou se určují obvody působnosti obvodních báňských úřadů.
- 9) § 2 odst. 1 písm. f) zákona ČNR č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí.

